

Van már gyógyvíz is

Majd' öt hónapos keséssel kezdte meg működését a Városi Gyógyfürdőnek az a része, amely gyógyvízzel szolgál a látogatóknak. Mint a fürdő vezetője dr. Demeter László elmondta, a hosszú késelem oka az volt, hogy a gyógyvíz tisztasága mindaddig nem felelt meg a követelményeknek. Szükség volt a gyógyvíz felújítására, mely magában foglalta a tisztítást, szűrőcsert, valamint egy új, a korábbinál nagyobb kapacitású, takarékosan üzemelő búvárszivattyú beépítését. Leccserelték a puffer-tartályt és a gázlatoló készüléket is – még az eredeti beruházás keretében. A megfelelő vízminőség elérése érdekében elkerülhetetlenné vált annak a vezetéknek a tisztítása, fertőtlenítése, amely már a régi fürdő idején is szolgált. Még nem zárult le a vita arról, hogy ez utóbbi költsége a kivitelezőt, vagy az üzemeltetőt terheli-e, a fürdő látogatóinak szempontjából viszont az a fontos, hogy megkezdődhetett a gyógyfürdő rész próbaüzeme. Dr. Demeter Lászlótól megtudtuk, a próbaüzem során úgynevezett terheléses vizmintákat vesznek és vizsgáltnak meg, ha három egymást követő minta igazolja, hogy a víz megfelel a követelményeknek, akkor megkapják a végleges üzemeltetési engedélyt.

Ez várhatóan március elején történik meg.

A próbaüzem során felmerült egy technikai probléma. A kútvíz eredeti hőmérséklete 36 °C. Ilyen hőmérsékletű víznek kell lenni az egyik medencében. A másik gyógymedence vizét azonban 40 fokra fel kellene melegíteni, ám a jelenlegi körülmények között erre nincsen mód. A probléma megoldásán dolgoznak.

Ettől függetlenül azonban a látogatók már használhatják a gyógymedencéket és a sulfürdőt. A kezeléseket a reumatológus főorvos, dr. Palov Katalin írhatja fel, akit a háziorvosunk beutalójával kereshetünk fel. A gyógyvízben a javasolt tartózkodási idő 20 perc, törvény írja elő, és az idősök nyugalmának háborítatlanságát szolgálja, hogy a gyógymedencékben 14 évesnél fiatalabbak nem tartózkodhatnak. Jó hír, hogy itt nem kell úszósapkát viselni. A sulfürdőt kizárólag orvosi javaslatra lehet igénybe venni, egyszerre három ember kezelhető.

A három medence töltő-ürítő rendszerű, ami azt jelenti, hogy folyamatosan utántöltődik, cserélődik a víz. Éjszakára a vizet leeresztik a medencéket takarítják fertőtlenítik és hajnalban, a nyitásra újra feltöltik a fürdő dolgozó.

Úszóverseny és úszóbuli

2005. március 4-én, pénteken délután 15 órai kezdettel rendezik meg az első szarvasi úszóversenyt és úszóbuilt.

A verseny helye: Városi Gyógyfürdő

A hatpályás versenyszűdban szeretettel várunk minden úszni tanuló és tudó gyermeket, fiatal.

A karuszóval és más segédeszközökkel úszó gyermekeknek a kismedencében játékos foglalkozást tartunk. Úszonnyal, szivaccsal, stb. – úszóbenmutató.

A versenybe nevezettek regisztrált időméréssel teljesíthetik a vállalt versenyszámokat.

Nevezési határidő: 2005. március 1., kedd

Nevezni lehet az iskolai testnevelő tanároknál.

Versenyszámok:

- 25m-es mellúszás (fiú, lány)
- 25m-es gyorsúszás (fiú, lány)
- 25m-es hátúszás (fiú, lány)
- 50m-es mellúszás (fiú, lány)
- 50m-es gyorsúszás (fiú, lány)
- ss50m-es hátúszás (fiú, lány)

Minden résztvevő oklevélben részesül!

A verseny után Babákné Marika néni szeretettel várja terített asztallal a résztvevőket.

Mindenkit szeretettel vár a Rendezőség

Tájékoztató

Kis- és közép-vállalkozások számára

Tájékoztatjuk a Szarvas város és vonzáskörzetében lévő települések kis- és közép-vállalkozóinak figyelmét, hogy a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Szolgáltató Kht. a PHARE CBC program keretében „A tudás nem ismer határokat” címmel képzési projektet indít, mely során lehetőség van arra, hogy a megyei vállalkozók **terítésmentesen** korszerű ismeretekhez jussanak a vállalkozásokat érintő európai uniós ismeretekkel kapcsolatosan.

A képzési programon részt vevő vállalkozások tevékenységi körei nem kötöttek, bármilyen területen működő vállalkozás részese lehet, terítésmentesen, függetlenül attól, hogy tagja a kamarának vagy sem.

A képzési program témakörei:

- Minőségbiztosítás (HACCP, ISO, CE-jelölés)
- Környezetvédelem (Környezetvédelmi termékdíj, Környezetvédelmi Irányítási Rendszer, Hulladékkezeléskeddelem, környezetvédelmi terhelési díj)
- Fogasztóvédelem
- Pályázatkészítés
- Marketing (Stratégiai menedzsment, Controlling)
- Jog (Közösségi jog, Munkavállalás az EU-ban, Iparjogvédelem, Vállalati jog)
- Adójog (EU-s vámkódex, Közbeszerzés, Jövedéki jog)
- Kis- és közép-vállalkozások határon átnyúló együttműködésére vonatkozó közösségi szabályok
- Kis- és közép-vállalkozások gazdálkodásának pénzügyi és adminisztrációs terheit érintő közösségi szabályok
- Kis- és közép-vállalkozások fejlesztését szolgáló közösségi programok (pályázati lehetőségek)
- Biotermékek termesztése, forgalmazása, nemzetközi kereskedelem
- Hitelügyletek, forrástermelés

A képzésekre való jelentkezéshez szükséges jelentkezési lap beszerezhető a Szarvasi Polgármesteri Hivatal 46. számú irodájában. A képzési program várhatóan 2005. március közepétől indul. Bővebb információért fordulhatnak a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Szolgáltató Kht. (5600 Békéscsaba, Penza ltp. 5., fax: 66/324-976) irodájához.

Szarvasi Polgármesteri Hivatal Igazgatási és Hatósági Osztály

Dr. Molitorisz Pál

Gróf Bolza Pál és kertje II. rész

A szélsőséges éghajlatú megyénkben valóságos oázis a saját mikroklímával rendelkező Pepi-kert. Hazánk legnagyobb területű arborétumában öt világrész növényeivel ismerkedhetünk meg. A kert nemcsak a botanika iránt érdeklődők igényeit elégíti ki, hanem csodás szépségével és harmóniájával lenyűgöző élményt nyújt a szakismeretekkel nem rendelkező látogatóknak is.

A kert 1943 óta országos jelentőségű természetvédelmi terület, városunk egyik legfontosabb értéke. Szarvas idegenforgalmi vonzerejét, híret-nevét ma is elsősorban az arborétumának köszönheti.

Gr. Bolza Pál mintegy 120 éve, az 1880-as évek közepe táján kezdte meg clete fő művének, kertjének megalkotását. Tiszakürtön született, s már gyermekkorában megismerte a család ottani arborétumát. Fiatal korától kezdve különös érdeklődéssel fordult a növényhonosítás kérdéséhez, szívesen foglalkozott kertépítéssel, tájkertészettel. Magyarországon elsőként követte a tájképi kertépítés útját, az idegen földrészek növényeiből álló, gyűjteményes, ún. dendrológiai keret kialakító kertművészeti stílust. Közél 60 éve hunyt el, s hagyta ránk örökül nemzetközi híru kertjét.

A „Szarvasért” Alapítvány és Szarvas Város Barátainak Köre most támogatást gyűjtő kampányt folytat Bolza Pál mellszobrának elkészítésére, és az arborétumban történő felállítására. Ez alkalommal talán nem érdektelen áttekinteni a kertjét egy élet – mintegy 60 év munkájával – megalkotó kertépítész életét.

Előzmény: Gróf Bolza Pál és kertje I rész: A Harruckeknek, A Bolza család, Bolza Pál pályája. Szarvas és Vidéke Hetilap 7. szám

A Pepi-kert története

A mai arborétum kialakulása Bolza Pál nagyapja, Bolza József telepítésével indult el. Ő volt az, aki eladva ausztriai birtokát a Bolzak közül elsőként költözött Szarvasra. Mint testőrsztre nagy hatást tett a schönbrunni császári kert. A vidéki kastélyokat, kúriákat is általában park övezte. Bolza József is elhatározta, hogy birtoka Anna-ligeti részen parkot létesít. Elképzelését felesége Bathány Anna – akivel 1805-ben kötött házasságot – is támogatta. Bolza József azért választotta e területet, mert az akkor még szabályozatlan Körös e terület magasabban fekvő részét nem árasztotta el. A fák nagyobb része a császári parkból került Szarvasra. Az első fák juharok, tölgyek, hársak, tiszafák, szilfák és fenyőfélék voltak, de különlegességek is előfordultak közöttük, így kocsin szállítottot Bécsből koraosabb földaladás páfrányfenyő és mamutfenyőt is.

Nemcsak az Anna-ligetben, hanem az arborétum jelenlegi területének egy részén is telepített. A XIX. század első felében tehát két helyen is meg volt az arborétum kialakulásának lehetősége.

Bolza József telepítési, kertépítési munkáját a halála előtt néhány hónappal született unokája Bolza Pál folytatta, akinek a munkássága eredményeként alakult ki a kert a mai helyén. Bolza Pált döntésében elsősorban az befolyásolta, hogy e gyéren fásított, és a településhez

közelebb fekvő legelőn nagyobb lehetőséget látott elképzeléseinek megvalósítására, mint amit a jóval előre haladottabb állapotban lévő Anna-ligeti kert átalakítása jelentett volna.

Bolza Pál már fiatalon hozzáfutott a terület fásításához. A munkálatok az 1880-as évek második felében kezdődtek, kedvezett az a körülmény is, hogy a Körös 1888. évi szabályozása mentesítette az arborétum jelenlegi területét az évente ismétlődő elöntésekől.

A kert elnevezése nagybátyja *Bolza II. József* (1807-1887) becenevéből – Giuseppe, Pepe, Pepi – ered. Nagybátyja adományozta ugyanis Bolza Pálnak e területet. Bolza Pál működése első évtizedében az Anna-ligeti értékesebb, idősebb fák áttelepítésével próbálkozott. Az átültetéseket télen, nagy földalddával végezték. Az áttelepített fák közül sok elpusztult, de amelyek megmaradtak, ma is a kert legszebb, legértékesebb egyedeit képezik. Hasonlóan nagyanyjához, felesége gr. *Vigayó Jozsefa* szintén lelkesen részt vett férje munkájában. Jelentősen gyarapodott a kert, felesége édesapja vácrátóti arborétumból származó fafajokkal.

A nagy lendülettel megindult telepítési munka Bolza Pál feleségének 1912. évi halálával, majd a világháború kitörésével lelassult, s csak a 20-as években indult újra. Bolza Pál ettől kezdve életét teljesen kertjének szentelte. Dendrológiai ismereti elmélyültek. A mai értelemben vett kert-terv az egész területre ugyan soha nem készült, ennek ellenére megvalósult a tájképi kertben a tartalom és a forma összhangja. A művészi egységet és harmóniát évtizedek munkájával alakította ki.

A Pepi-kert történetének első jelentős korszaka a második világháború befejezésével, illetőleg Bolza Pál halálával zárult le. Bolza Pál élete vége felé szerett meg kertje sorsáról megnyugtatóan kívánt gondoskodni, ezért felajánlotta azt az államnak.

A kert nem szenvedett jelentősebb árokot a háborús időkben, ez elsősorban Misák Jenő főkertésznek köszönhető, aki 1920. júliusától 37 éven át töltötte be a tisztségét.

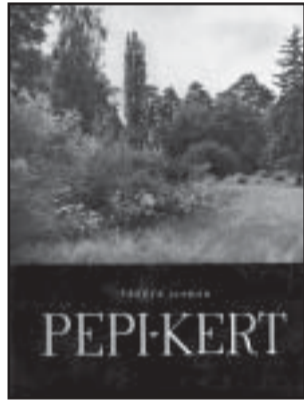
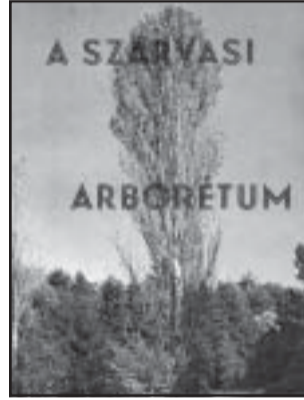
1945. után az arborétum különböző intézetek felügyelete alá került, 1978-tól a Kertészeti Egyetem kezeli.

Az arborétum ma 82 hektáron öt fás növénygyűjteményt gondoz, melyekből három – a Bolza Pál által telepített Pepi-kert, az 1951-ben hozzászattolt Mitrovsky-kert, és az ún. konyhakerti rész – látogatható.

Az utóbbi évtizedekben a kert tovább gyarapodott. Vendégháza kiállítótermében Bolza Pál leányának Mariettnek festményeiből készült állandó kiállítást láthatjuk. Vasárnaponként, a délelőtti órákban a helyi fúvószenekar ad terzenét. Kikötőjéből rendszeres sétahatójárat indul a Holt-Körös látványosságainak megtekintésére.

Napjainkban évenként mintegy százezer látogatót a méltán híres szarvasi arborétumot.

(Vége)

Két Pepi-kertről szóló kiadvány címlapja

Két Pepi-kertről szóló kiadvány címlapja

Tanulságok...

Szarvas Város Önkormányzata által a 2005. évi költségvetési rendeletének elfogadásához tartott közmeghallgatáson elhangzott hozzászólásokból fontos tanulságok körvonalazódtak, amit a képviselő-testület néhány tagja is megfogalmazott. Ezek közül az alábbiakat emelném ki:

1. A lakosság egészét érintő kérdésekben, és ilyen a helyi adó rendszere is, amiben a korrekcióját, a szűkebb körű megteremtését, az elfogadttatás hiánya nagyon nagy feszültségek forrása lehet, ami be is bizonyosodott a helyi adók rendjének gyökéres megváltoztatása kapcsán.

2. az önkormányzatok nagy többsége sodródik egy kampány célok mentén megalkotott, hibás költségvetési politika miatt. Ezt a helyi önkormányzat sem tudta elkerülni, holott az önkormányzati önállóság ezt bizonyos korlátok között lehetővé tenné. Arról nem beszélve, hogy a helyi rendleteket mindig pártsemleges módon, sokszor az önkormányzatok javában kellene a helyi képviselőknek meghozni.

3. az önkormányzatnak helyi adókból a település fejlődését, működtetését kellene megoldani, és nem lenne szabad jövedelem újraelosztási szerepet vállalni. Mint ahogy az kiderült, a 2005. évi költségvetésben befeljesztésre mintegy 300 millió Ft került beállításra. El lehet gondolni, hogy a lakosság jelentős része,

akik nagyon kevés jövedelemből, egyre rosszabbul él, szívesen fogja adóit fizetni keveset vagy egyre többet, hogy az más, sokkal nagyobb keresetű állampolgárok jövedelmét emelje. Vajon az a vállalkozás, a termelő tevékenységet végzők többsége, nehez gazdasági körülmények miatt, saját dolgozóik bérért nem emelve, bér-költségeket más módokon is csökkentve, akár-majd adókat fizetni csak azért, hogy az a közszféra béremelését szolgálja.

4. a magánszemélyek adóteher viselése mellett nagyon fontos a helyi vállalkozások működőképességének megtartását, akár javítását szolgáló intézkedések, az adóztatásának alapos átgondolása, hiszen a város megtartó, eltartó képessége, a lakosság jövedelmi helyzete nagy mértékben függ ettől.

5. az a 2400 lakos, aki ez idáig önként, minden rábeszélés nélkül nyilatkozott és a gyűjtők egyfajta hiányzó közvélemény felmérésnek tettek eleget, azt az igényt fejezték ki, hogy a helyi adók rendjének további változtatásai-ban vegyék figyelembe véleményüket.

Végezetül az egyik ország-értékelő beszédből való idézettel zárom a tanulságokat: „jövőbeli boldogulásunk záloga, meg kell tanulni meghallgatni az embereket”

Szebegyinszki János szarvasi lakos